

ŠETŘÍME VAŠE PENÍZE

Tepelná, zvuková a kvalitní izolace

FOUKANÁ MINERÁLNÍ VATA

řeší problém, jak rychle a kvalitně ztratím tepla z domu zamezit. Vhodné pro zateplení trámových stropů, pod plůtvové střešky i dalších stropů. Návrh řešení a kalkulace ceny zdarma.

IZOSPOL POLNÁ

Tel: 776 697 980, 776 695 068

záznamník a fax 567 212 859 e-mail: izospolpolna@seznam.cz

Vysočina chce mít krajské soudnictví

Policii řídí Brno, Hradec Králové a České Budějovice • Krajský berní úřad je v Brně • Lidem vadí dlouhé odvolací lhůty

Vysočina • Ačkoliv má Vysočina a s ní 13 dalších krajů před sebou už čtvrtý rok existence, v regionu dosud chybí krajské ředitelství policie, krajský soud, krajské státní zastupitelství, finanční ředitelství a Česká obchodní inspekce. Obyvatelé Vysočiny tak musí například podstoupit velmi dlouhé odvolací lhůty u krajského soudu v Brně.

Problémy s lhůtami jsou i v případě brněnského finančního ředitelství. To má pod sebou Jižní Moravu, Vysočinu a Zlínský kraj, což je absolutně největší území v republice. Ministerstvo financí krajům sli-

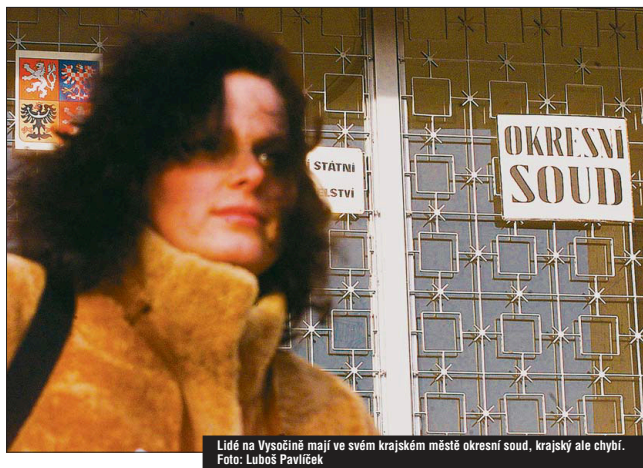
bililo, že sit finančních ředitelství postupně přeoraganizuje. Záleží to ale na penězích. „S panem ministrem Sobotkou jsem na toto téma jednal na podzim loňského roku a nabídnul jsem naši pomoc. Na příklad při hledání budovy,“ říká hejtmán Vysočiny František Doňhal (nez. KDU–ČSL).

Většina krajských institucí na Vysočině vznikla už současně s krajem samotným, což nepřineslo žádné mimořádné výdaje

nebo jiné problémy. To ale nepatří u policie, státního zastupitelství a soudu. Jejich územní reforma je složitá, protože tyto krajské instituce jsou na sobě navzájem závislé a musí tedy vzniknout naráz. Problém přináší i to, že na práci soudu navazují další zařízení. „Například u soudu, který má mít působnost krajského, musí být i vězeňská,“ vysvětluje hejtmán a dodává: „To sice chápeme, ale zároveň chceme, aby všechny instituce, důležité pro život občanů, byly v kraji dostupné co nejdříve.“ Jestli chce

totiž dnes někdo na Vysočině projednat cokoli na krajské úrovni například s policií, musí do Brna, Hradce Králové a Českých Budějovic.

O blýskání na lepší časy svědčí fakt, že ministerstvo spravedlnosti už začalo v Jihlavě budovat pobočku krajského soudu. Zastupitelé Vysočiny na svém posledním jednání schválili prodej budov v areálu staré nemocnice ministerstvu za symbolickou tisícikorunu. Ani to ale zpočátku nebylo bez problémů. Ministerstvo ve všech nových krajích buduje pobočky krajských soudů, které pak postupně přemě-

Lidé na Vysočině mají ve svém krajském městě okresní soud, krajský ale chybí. Foto: Luboš Pavlíček

ni na soudy plnohodnotné. Dnes už taková pobočka pracuje v Liberci, Olomouci, Pardubicích a nově i ve Zlíně. Na řadě je Vysočina. Kraj tedy v areálu staré nemocnice nabídl budovy, které by byly vhodné pro pobočku a bylo by tam dost místa i pro budoucí celý soud. Ministerstvo si ale vybralo pouze jednu budovu, část další budovy a přehléhlo pozemky. „Zdalo se nám, že prostory jsou vhod-

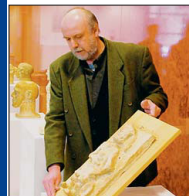
né pro okresní soud a zároveň soudy krajského, ale příliš malé pro plnohodnotný krajský soud. Upozornili jsme na to ministra spravedlnosti, který nás vzápětí ujistil, že počítá se stejným postupem, jako v ostatních krajích. Požádal nás tedy ještě o to, abychom justici rezervovali další budovy a parcely,“ popsal problém František Doňhal.

Ještě letos z nových krajských institucí na Vysočině přibude

Česká obchodní inspekce. Podle informací, které má nyní kraj k dispozici, začne pracovat zhruba v polovině roku.

To, že všechny kraje mají být mezi sebou rovnocenné, není jen přání nových regionů, mezi které Vysočina patří. Shodla se na tom celá Asociace krajů České republiky a všichni hejtmáni se připojili k výzvě vládě, aby krajské instituce do nových regionů doplnila.

Stalo se ...

PLASTIKY NEVIDÍCÍCH

Výstava plastik Hmatové modelování nevidících, kterou připravili ve spolupráci s krajem Vysočina Stepiš – Sdružení nevidících a vidících v Tasově, je k zhlédnutí ve vestibulu kongresového centra krajského úřadu až do 2. dubna.

Aktuality

Malé obce mohou propojit úřad se školou a knihovnou sítí.

čtěte na straně 3

Společnost

Nadaní středoškolaři získávají stipendium.

čtěte na straně 6

Kultura

Jestli jedete na výlet, zastavte se na svém informačním centru. Nový katalog vám pomůže naplánovat den.

čtěte na straně 7

Sport

Fotbalisté mají za sebou přípravu na jarní starty. Jaká bude sezóna?

čtěte na straně 8

Kraj snese evropskou miru

Vysočina • Podle nové srovnávací zprávy Evropské unie je Vysočina jedním z nejlépe hodnocených regionů kandidátských zemí. Takzvaná kohezní zpráva vyšla na konci února a mimo jiné z ní vyplývá, že například HDP na jednoho obyvatele je přibližně stejný, jako v české Thracii. Vysočina je tak ekonomickou výkonností srovnatelná s mnohými kraji členských zemí EU. Kohezní zpráva vydává evropská komise. Sleduje v nich, jak se vyvíjí jednotlivé regiony, jakým způsobem pomáhají evropské dotace a hledá tak způsob, jak pomoc regionům ještě vylepšit.

Aktuálně s radním

Prvního května se staneme členy Evropské unie a vypadá to, že se většina republiky chystá vstup náležitě oslavit. A právě v souvislosti s připravovanými oslavami mě napadla jistá analogie mezi naším vstupem do Evropské unie a cestou za sportovní úspěchy. Všichni asi rozumíme tomu, že například postup z druhé do první hokejové ligy se slaví. V tomto případě to tedy vypadá, že analogie s naším vstupem do Evropské unie zafunguje dobře. Oslavy budou. Vraťme se však nyní trochu nazpět a podíváme se, co zpravidla vlastním postupem a následně i úspěšnému působení v první lize předchází.

Za první je to vítězství v lize druhé. Zde si již fungováním analo- gie tak jistý nejsem. Je ale pravdou, že i ve sportu se občas do první ligy také postupuje i jiným způsobem. Ten jiný způsob bývá založen na tom, že v zájmu zvýšení atraktivity, rozšíření trhu apod. se počet účastníků první ligy se svolením prvotřídních týmů a za souhlasu vtypovaných druholigových týmů rozšíří na základě administrativního rozhodnutí nejvyššího orgánu v dané sportovní oblasti. Příklady známe z naší hokejové ligy i ze slavné NHL. Z tohoto druhého pohledu potom analogie s naším vstupem do Evropské unie zase docela dobře funguje. Česká republika byla mezi vtypovanými „týmy“, souhlasila s postupem a s postupem souhlasily i dosavadní účastníci „první evropské ligy“.

Za druhé je to ale potom o povětrné a náročné přípravě celého mužstva na úspěšné účinkování v první lize. Osobně se domnívám, že i zde by měla zafungovat analogie. My – Česká republika, ministerstva, kraje, města a obce bychom právě nyní měli procházet tvrdou a náročnou přípravou na své dlouhodobé účinkování v první evropské lize. Ze se tak děje pouze Bohužel vládou určenými realizačními trenéry se neustále mění a nemá cepec. Chybí jasné vládní trenérské instrukce a organizaci a praropské soutěže. Zkrátka vypadá to, že první sezóna České republiky v nejvyšší evropské lize nebude jednoduchá. Přesto chci ujistit, že navzdory sporé činnosti vládního trenéra a nízké aktivitě celorepublikového realizačního týmu děláme vše proto, aby kraj Vysočina byl v Evropské unii již v nadcházející první sezóně dobře připraveným a platným hráčem České republiky.

Miloš Vystrčil, náměstek hejtmána

Obce mohou žádat o dotace na čističky, příležitost mají až do konce dubna

Vysočina • Čistiš řeky a potoky znamenají další peníze na stavby čističek odpadních vod v malých obcích Vysočiny. Krajský zastupitelé na svém posledním jednání schválili pravidla, podle kterých budou obcím na kanalizace a čistiřny přispívat. Letos takto kraj mezi obce, svazky obcí a akciové společnosti vodovodů a kanalizací s většinovou majetkovou účastí obcí rozdělil bezmála 44,5 milionů korun. Ty by měly získat žadatelé, kteří stavbu čistiřny odpadních vod či kanalizace chtějí v nejbližší době zahájit. Žádost totiž musí krajskému úřadu předat do konce dubna a povinnou přílohou

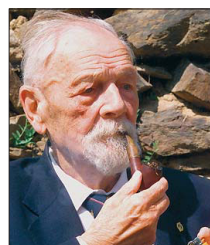
je mimo jiné i platné stavební povolení a dokončené výběrové řízení na firmu, která bude kanál nebo čističku stavět. „Odhadují, že letos podmínky splní asi 10 až 15 žadatelů.“ říká krajský radní pro životní prostředí Ivo Rohovský (ODS) s tím, že dotace je především určena na akce, které pomohou obcím o velikosti 500 až 3000 obyvatel. Důležité u této dotace je, že na jednu akci může žadatel zároveň použít i jinou finanční pomoc, například od státu. Tento souběh však nemůže podle přijatých pravidel přesáhnout 80 procent celkových nákladů stavby.

Letci pochovali svého kamaráda

Přibyslavice • Zádoušni mší se v kostele Narození Panny Marie v Přibyslavicích na Třebíčsku rozloučila rodina, zástupci armády a veřejnost s válečným veteránem Jaromírem Grygarem, navigátorem 311. československé bombardovací perutě a pilotem britského Královského letectva. Před kostelem pak vojenská posádková hudba z Tábora zahrála státní hymnu. Poslední po-

ctu vzdali válečným veteránovi za zvuků vojenských salvy piloti z letecké základny v Náměšti nad Oslavou.

Jaromír Grygar našel na letišti v Náměšti nad Oslavou dobré přátele. V roce 2001, bezprostředně po teroristických útocích na USA, věnoval základně vlnku 311. československé bombardovací perutě RAF. Právě tu nesli vojenští piloti před jeho rakvi.

Nové granty hlavně na dopravu

Vysočina • Další autobusové čekárny, bezpečnější křižovatky, záchytné parkoviště, lépe značené přechody pro pěší nebo zbrusu nové výstavby plochy v malých muzejích se mohou brzy objevit na Vysočině. Takovým stavbám a akcím mají pomoci grantové programy z Fondu Vysočiny, které na svém minulém jednání schválili krajské zastupitelé.

Dotace ze třech programů, které se týkají dopravy, mohou získat obce i dopravci. K dispozici je celkem pět milionů korun. Maximální výše podpory u jednoho projektu dosahuje až 300.000 korun, příjemce se na náklady musí podílet ze dvou třetin.

Grantový program Veřejná doprava rozdělil dva miliony mezi projekty, které pomohou zlepšit informovanost nebo infrastrukturu pro cestující ve veřejné

dopravě. Záměrci mohou čerpat dotace například na opravy přístupných terminálů, čekáren a nástupišť, na záchytná parkoviště poblíž sítě veřejné dopravy nebo na projektovou přípravu podobných akcí. „Zároveň je tam oddíl, určený pro úpravu autobusů k přepravě jízdních kol a lyží. V našem kraji to má logiku,“ říká krajský radní Tomáš Herrmann (US–DEU).

(pokračování na straně 2)

Z krajského zastupitelstva

Dostupnější internet pro obce

Vysočina • Obyvatelé některých menších obcí kraje budou mít dostupnější elektronickou poštu, webové stránky a další internetové služby. Obcím pomohou peníze z grantového programu na vytváření metropolitních sítí. Metropolitní síť propojuje kabelem nebo bezdrátově počítače v místních institucích, jako je úřad, škola, knihovna nebo informační středisko. Zároveň se jejich prostřednictvím mohou na internet napojit i soukromí uživatelé.

V grantovém programu kraj obcím nabídne celkem tři miliony korun. Města, obce nebo příspěvkové organizace mohou získat dotaci na projektovou dokumentaci nebo na nákup důležitých technologických prvků sítí. Ty stačily na deset žádostí. Nejvyšší sumy, přes 450.000 korun, od kraje získaly obec Hodov a město Moravské Budějovice na Třebíčsku. V Budějovicích se dobuduje páteří síť kabelové televize. Nově zaváděný optický kabel zajistí obraz a zvuk v digitální kvalitě a umožní širší využívání internetu, který zatím funguje jen v některých částech města. Dotaci přes 300.000 korun od kraje získaly i Jaroměřice nad Rokýtnou, Nové Město na Moravě a Pelhřimov. Bezdrátovou síť díky krajskému příspěvku vybuduje také město Třebíč.

Obec má hráz proti povodni

Velká voda před dvěma lety zaplavila 14 usedlostí ♦ S placením prevence pomohl kraj

Díky této hrázi by měla být obec před velkou vodou lépe chráněna. Foto: Luboš Pavlíček

Hořepník (Pelhřimovsko) • Pokud se bude na řece Trnavě opakovat velká voda, podobná té ze srpna 2002, neměla by už obcí napáchat větší škody. Podél řeky stojí nová protipovodňová hráz.

Obec na ni získala 150.000 korun od kraje. Na svém minulém zasedání o tom rozhodli krajské zastupitelé. Srpnová povodeň v roce 2002 v Hořepníku zaplavila 14 usedlostí, poškodila místní komunikace, kanalizaci i čistírnu odpadních vod. Likvidace důsledků a obnova infrastruktury přišla na milion korun, dalších 400.000 vynaložilo Povodí Vltavy.

Dotace na radon

Vysočina • Lidé, kteří mají v bytech a rodinných domech naměřený zvýšený výskyt radonu, mohou požádat krajský úřad o státní dotaci až do 150.000 korun na stavební úpravy. Po měření, které proběhlo loni, už úřad eviduje 345 takových bytů, všichni se ale o dotaci nepřihlásili. Podrobnosti najdou zájemci na www.kr-vysocina.cz.

Výdaje na likvidaci škod a preventivní opatření za dva roky vyčerpaly rozpočet obce. Ještě letos mají zastupitelé na obnovu zelené zhruba 85.000 korun. Kdyby kraj nepomohl, obec by musela, kromě nutné údržby, zastavit veškeré akce. Nutná je přitom rekonstrukce školní jídelny za zhruba milion korun.

Zastupitelé také tíží zajištění dostatečného množství žáků pro základní školu. Letos jí navštěvuje 150 dětí, což je na hranici výjimek pro minimální počet žáků ve třídě. Obec už má studii na výstavbu 16 bytů v bytovém domě a připravuje vybudování inženýrských sítí pro výstavbu až os-

mi rodinných domů. V územním plánu je další vhodná lokalita pro jejich výstavbu na Farních polích. Výkupu pozemků ale brání nedokončená restituice historického církevního majetku.

V roce 2002 obec opravila přes 300 metrů komunikací, nechala vybagrovat zanesené kanály, zhotovit projektovou dokumentaci na protipovodňová opatření u řeky Trnavy a opravil čerpadla v čistírně odpadních vod. Loni pak Povodí Vltavy vybagrovalo koryto řeky a upravilo její břehy. Vybudována byla protipovodňová hráz, kterou už letos prověřilo tání sněhu. Bylo nutné opravit i značný rybník v místní části Vitovice.

Kromě peněz z obecního rozpočtu na obnovu plynulo i téměř 300.000 korun z darů a dotace z bývalého okresního úřadu. Se záplavami se obec musela popasovat opakovaně; dotaci kraje doporučil ekologové, hasiči i rada kraje.

Nové granty hlavně na dopravu

(pokračování ze strany 1)

Celkem 1,5 milionu zastupitelé vyčlenili na grantový program Bezpečná silnice. Podle předstáv kraje by díky programu mohly vzniknout například dělené nájezdy do křižovatek, příčné prahy, ukazatele rychlosti nebo vzhledná světelná signalizace. Jeden záměr může získat nejvýše 100.000 korun, minimální podíl příjemce je 60 procent. U obou grantových programů musejí zájemci požádat o podporu do konce března.

Dalšího 1,5 milionu korun je určeno na třetí, užější zaměřený program Veřejná letiště 2004. Ten je určen hlavně na zlepšování

parametrů drah, aby byly využitelné pro obchodní účely a přípravu budoucího krajského letiště na Vysočině.

„Grantové programy na dopravu považují za vhodný doplněk k velkým stavbám, jako jsou nové silnice a mosty,“ prohlásil Hermann. Zlepšení ochrany muzejních sbírek a kvality expozic v galeriích na Vysočině by měl napomoci nový grantový program Klenotnice Vysočiny 2004, je-

hož celková dotace je 2,5 milionu korun. „Jde o oživit staré expozice a dát jim moderní tvář,“ vysvětlil Tomáš Hermann. O podporu z programu do výše 300.000 korun mohou žádat města a obce

i jejich sdružení, neziskové organizace a podnikatelé. Příjemci dotace se musí na celkových nákladech jednotlivých projektů podílet minimálně 30 procenty. Žadatel o dotaci nemusí mít sídlo v kraji Vysočina. Je však nutné, aby prokázal, že přidělené peníze budou vynaloženy ve prospěch rozvoje kraje.

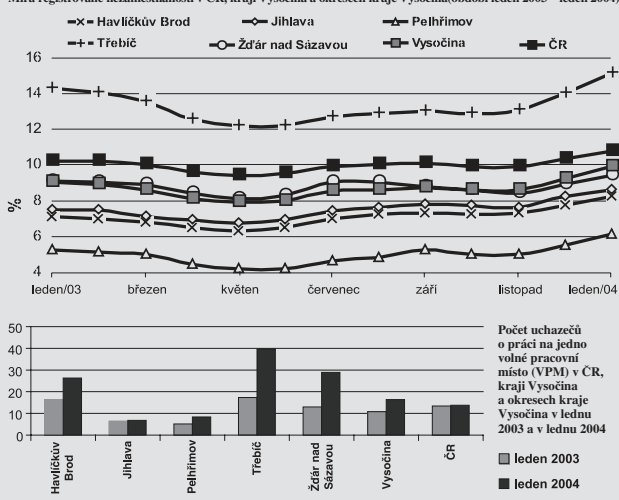
Program zajistí podíl kraje na výdaje spojené s ochranou sbírkových předmětů – jejich restaurování, konzervaci a preparaci. Peníze mohou být použity i na nákup software pro zlepšení evidence sbírek a vybavení požární a zabezpečovací signalizací. Autoři projektu mohou kraj žádat také o dotaci na zkvělitnění již existujících expozic a vybudování nových.

Region pohledem statistiků

Vysočina • Nezaměstnanost roste v posledních týdnech hrozivým tempem. Smutná čísla se nevyhnula ani našemu kraji. Zlepšení lze očekávat na jaře, kdy vzroste poptávka po pracovní síle v sezónních odvětvích, jako je stavebnictví a zemědělství. Nejhuře je na tom Třebíčsko, kde navíc není ani velká nabídka pracovních příležitostí. Naopak velmi dobře je na tom Pelhřimovsko, a to i ve srovnání s ostatními okresy ČR.

Míra registrované nezaměstnanosti v ČR, kraji Vysočina a okresech kraje Vysočina (období leden 2003 – leden 2004)

Rozhovor měsíce

Tomáš Gec: Knihovnik se hledá velmi nesnadno

Už od Štědrého dne roku 1894 pracuje v Havlíčkově Brodě knihovna. Tehdy se akademický spolek Barák usnesl na založení veřejné městské knihovny v tehdejším Německém Brodě. Knihy získávala hlavně z darů a snažila se, aby se obyvatelé města a okolí dostali k poučné i zábavné literatuře. Zařízení za 110 let své existence prošlo mnoha změnami a dnes nese statut Krajské knihovny Vysočiny. V jejím čele stojí Tomáš Gec.

Co vůbec je krajská knihovna? Umím si představit, co dělá taková městská, nebo obecní... u krajské je to podobné... „Od běžné městské knihovny se krajská knihovna liší již rozsahem nákupu literatury, především odborné. Ty knihovny, které odbornou literaturu standardně

nenakupují, ji mohou pro své čtenáře z krajské knihovny zapůjčit prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby. Krajská působnost se projevuje vytvořením a koordinací systému, který zajišťuje tvorbu a distribuci výměnných souborů knih a další pomoci pro 583 neprofesionálních knihoven v kraji. Tyto činnosti, které jsou souhrnně označovány jako regionální funkce, krajská knihovna sice koordinuje, ale vykonává je ve spolupráci se čtyřmi knihovnami v dalších okresech.

Ze zákona je krajská knihovna odpovědná za budování systému veřejných knihoven. Toto zadání řeší mapováním situace knihoven v kraji, v některých případech i spoluprací při řešení problémů. Iniciuje a koordinuje spolupráci v oblastech, kde je to účelné. Třeba při výměně zkušeností, spolupráci při sdílení knihovních fondů a podobně. Krajská knihovna má právo povinného výtisku regionálních publikací.“

Jsou nějaké akce, třeba festivaly nebo přednášky, na kterých se krajská knihovna podílí?

„Krajská knihovna Vysočiny v rámci programu 1000 dnů pro Evropu dlouhodobě představuje jednotlivé státy Evropské unie. V letošním roce budou uspořádány Dny Portugalska a Dny Španělska. V rámci Podzimních knižních trhů knihovna pořádá doprovodné kulturní pořady. Literární konference, literární soutěž, autorská čtení a další. Oblasti vzdělávání se týká Univerzita volného času, kterou knihovna provozuje. Jedná se o cyklus přednášek z oblasti počítačových a humanitních oborů pro nejširší veřejnost. V rámci odborných aktivit se v krajské knihovně ročně uskutečňuje dva až tři celostátní semináře pro knihovny.“

Proč sídlí krajská knihovna v Havlíčkově Brodě?

„Když v roce 2001 vznikaly krajské knihovny, nebyla v tomto kraji státní knihovna v krajském městě. Jedinou knihovnou v majetku státu byla knihovna v Havlíčkově Brodě. Kraj stál proto před otázkou, zda zřídí v Jihlavě novou organizaci, která by ovšem ihned od 1. ledna 2002 musela plnit zákonné povinnosti krajské knihovny, nebo převzít

fungující knihovnu v Havlíčkově Brodě. Rozhodl se pro variantu druhou, proto sídlí krajská knihovna v Havlíčkově Brodě.“

Jak se stane člověk knihovníkem – ředitelem knihovny?

„Aby se člověk stal ředitelem knihovny, musí předložit koncepci, obsahující jasnou představu o činnosti a rozvoji knihovny. Ve svém vystoupení přesvědčí komisi při výběrovém řízení a především – do výběrového řízení se vůbec přihlásit. Možná to zní paradoxně, ale na konkurzy pro výběr lidí do čela

organizací se hlásí několikanásobně méně lidí než na místo například fadového knihovníka.“

Co všechno najdeme v krajské knihovně? Kolik je tam knih? Ostatních předmětů?

„Loni fond Krajské knihovny Vysočiny tvořil 124.071 knihovních jednotek, z toho 112.515 knih a 11.556 ostatních dokumentů (hudebnin, kompaktních disků, magnetofonových kazet, CD-ROM, gramofonových desek a zvukových knih pro nevidomé a slabozraké). V současné době Krajská knihovna Vysočiny odebírá 614 titulů periodik. Knihovna také poskytuje bezplatný přístup do elektronických databází a to jak českých, tak zahraničních.“

Kolik lidí v krajské knihovně pracuje?

„V krajské knihovně v současné době pracuje 33 lidí.“

Zaměstnává knihovna něčím jiným než knihovny?

„Knihovna zaměstnává kromě knihovníků také účetní, správce sítě a pomocný personál.“

Existuje nějaké propojení

s krajskou knihovnou a ostatními institucemi – že byste třeba pro kraj dělali rešerše?

„Krajská knihovna Vysočiny nejčastěji spolupracuje s Odborem kultury a památkové péče a s dalšími odbory krajského úřadu. Spolupracuje též s ostatními krajskými kulturními organizacemi. Například s Muzeem Vysočiny Třebíč na digitalizaci starých tisků. Přímy informací servis pro krajský úřad nevykonáváme, ale zpracováváme elektronickou databázi článků o kraji Vysočina.“

Jaká je nejbližší akce, kterou knihovna připravuje?

„V rámci akce Březen měsíc internetu bude 1. března oficiálně zahájena celonárodní anketa Moje kniha – hledáme nejoblíbenější knihu obyvatel ČR, do které se také zapojíme. Hlasování bude probíhat na webové stránce www.moje kniha.cz, na které bude moci každý odevzdat hlas své nejoblíbenější knize. V březnu knihovna také pořádá besedu se spisovatelem Danielou Fischerovou a Petrem Stránským.“

Štěrbová: Ministerstvo učitelům nepřidalo

Kraje nemohou ovlivnit peníze, které dává ministerstvo školám ♦ Učitelé tak zřejmě přijdou o osobní příplatky a třinácté platy

Vysočina • Do velmi vážných problémů kvůli chybějícím penězům z ministerstva školství se mohou dostat – stejně jako v jiných krajích – školy na Vysočině. Resort totiž letos poslal na platy zaměstnanců tak málo, že avizované zvýšení mezd zřejmě zůstane jen na papíře. Náměstkyň hejtmanky pro školství Alena Štěrbová (US-DEU) dokonce říká, že ministerstvo nemá žádné peníze ani na část 13. a 14. platů.

Školy platí ministerstvo školství tak, že přes krajský rozpočet peníze na platy a učební pomůcky jen protékají a krajský úřad je musí rozepsat přesně podle pokynů ministerstva na všechny školy. Problém je v tom, že pro školství ministryně Petra Buzková v rámci státního rozpočtu získala jen o jedno procento více než loni. Přitom se mají platy zvýšit přezračením učitelů do vyšších platových tříd o daleko větší peníze. Například učitelům na základních školách se zvýšily základní tarify v průměru o 21%. „Bude se muset sáhnout do nenáročných slo-

žek,“ upozorňuje Alena Štěrbová. To by znamenalo, že přidáno prakticky dostanou pouze ti, kteří obvykle nedostávali větší osobní příplatky. Ty totiž tvořily asi 15 procent platu.

Ministerstvo školství sice počítá s tím, že ze škol měla k prvnímu lednu odejít dvě procenta učitelů, čímž by se na platy ostatních ušetřilo, ani to ale podle Štěrbové neodpovídá skutečnosti. „Je to

„O plotech pracovníků ve školství rozhoduje Praha. Krajům nezbyvá ale bezmocné přihlížet, jak stále ubývá peněz. Pokusíme se ale alespoň pro příští rok učitelům pomoci,“ říká Alena Štěrbová.

přece polovina školního roku a že v této době kvůli poklesu počtu žáků neodejde z obecních škol na Vysočině celkem 250 pracovníků, muselo být předem zástupcům ministerstva jasné. V základních školách sice ubývají žáci, ale v každé třídě je to jeden či dva. A kvůli úbytku dvou žáků neodejde učitel. To je možné až s no-

vým školním rokem, kterému bude předcházet rušení některých tříd či škol, což je plně v rukou obecních zastupitelů,“ vysvětluje Alena Štěrbová a dodává: „Redukce tak budou muset zajistit vyplácení mezd všem, kteří nyní ve školství pracují. A to jede pouze tak, že se osobní příplatky omezí. Bude tedy pro ně velmi těžké motivovat své učitele, protože celkové platy vlastně porostou pouze těm, kteří měli příplatky velmi nízké či žádné. Je to nespravedlivé.“

Celý problém by přitom nemusel být, kdyby kraje mohly školství na svém území vyplácet samy. Tedy, pokud by dostaly příslušnou část daní tak, jak o to loni usilovaly. „Daňové příjmy v naší republice rostou každým rokem o pět až sedm procent. A to i za obecně nelehké situace, jaká je například teď. Jestliže bychom tedy dostali do rozpočtu kraje daňové příjmy na platy ve školství stejné jako loni, byly by to k 1. lednu 2,297 miliardy korun. Vlivem daňového růstu, i když by byl jen o šest procent, by to bylo ke konci roku 2004 rázem o 138 milionů víc. A to jsou přesně pe-

niže, které letos na Vysočině chybí na osobní příplatky. Jenže ministryně školství dosáhla toho, že vše zůstalo při starém. Pravomo-

ci, včetně platů, zůstaly v rukou ministerských úředníků v Praze a ti poslali pro všechny obecní a krajské školy na Vysočině jen

o 20 milionů víc než loni. To je navýšení o necelé jedno procento a podobně je to v ostatních krajích,“ řekla Alena Štěrbová.

Někteří učitelé nerezignovali a používají netačnické postupy. Ani oni se ovšem nemusí dočkat finančního ocenění. Foto: Luboš Pavlíček

Obce z regionu chtějí peníze zejména na silnice

Vysočina • Bezmála 70 milionů korun rozdělí kraj mezi obce Vysočiny v rámci Programu obnovy venkova. Žádosti na letošní rok už se ale rozléto téměř za trojnásobek.

Program obnovy venkova začal fungovat už v roce 1991 jako program ministerstva pro místní rozvoj. Letos poprvé ale rozdělí peníze krajská zastupitel-

stva, kterým stát peníze předal. Na Vysočinu připadlo 69,4 milionů. Zastupitelstvo kraje proto na svém posledním zasedání schválilo hodnotit výbor, ve kterém je deset zastupitelů, dva zástupci Spolku pro obnovu venkova a tři zástupci Sdružení obcí Vysočiny, přičemž každý z členů tohoto výboru reprezentuje jeden z „malých okresů“. Ti budou mít před sebou na tisícovku žádostí, které v součtu už přesahují 180

milionů Kč. „Je jasné, že výbor musí při tak velkém přebytku vybrat, nelze uspokojit všechny žádosti,“ říká náměstkyň hejtmanky pro regionální rozvoj Marie Černá (SNK). Podle žádostí chtějí obce nejvíce peníze na místní komunikace a chodníky, úpravu veřejných prostranství, kulturní a tělovýchovná zařízení, opravy obecních úřadů, hasičské zbrojnice, hřbitovy a čekárny.

Marie Černá říká, že Program obnovy venkova je jedna z nejlépeších forem pomoci obcím, se kterou se dosud mezi státním programem setkala: „V malých obcích, například se stovkou obyvatel to jsou zásadní peníze, bez kterých by tam rozvoj zcela ustnul, protože tyto obce mají sotva na vlastní provoz. Setkala jsem se s mnoha případy, kdy byly peníze třeba použity na opravu obecního úřadu. Záro-

ven tam ale zřídili společenskou místnost pro setkávání obyvatel a té obci to neskutečně prospělo. Nejsou to ty naddimenzované socialistické kulturníky, ale prostor, kam chodí ženy cvičit, chlapi si popovídají nad pivem, děti si tam umístí pingpongové stoly anebo tam všichni společně pořádně pofouknou zábavu nebo i mši, když není v místě kostel. Je to nesmírně prospěšné pro společenský život obce.“

Jak to vidím já

Názor zastupitele Michala Zrůsta (US-DEU) na uložení radioaktivního odpadu v kraji

Vyjádřit se k takové velmi složité a citlivé záležitosti na několika řádcích je velmi obtížné.

Na území našeho kraje byly zatím vytypovány a předloženy jako vhodné označeny dvě lokality. Když pomenu tato dvě konkrétní navrhovaná místa, o kterých není ještě zdaleka rozhodnuto, musím se ale zamyslet nad celým schvalovacím procesem a nad možnými dopady umístění hlubinného radioaktivního úložiště na životní prostředí v našem krásném kraji.

Hlubinné úložiště radioaktivního odpadu by podlehalo schvalovacímu procesu EIA (zák.č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí). Kraj a příslušná obec by měly pozici dotčených ÚSC a mohly by se vyjadřovat k oznámení, dokumentaci a posudku, včetně návrhu stanoviska.

Územní řízení (zák.č. 50/1976 Sb.) vede obecní stavební úřad. Obec má postavení účastníka řízení.

Speciální schvalovací řízení dle atomového zákona, především pozice obce, je především pozměňovacího návrhu některých senátorů. Věřím však, že se naše obec a ani kraj (odbor ZP Kraje Vysočina) nebudou muset nikdy touto problematikou zabývat.

Kdybych já osobně měl v této dané chvíli rozhodnout o umístění hlubinného úložiště radioaktivního odpadu na území našeho kraje, řekl bych ne! Vždyť Kraj Vysočina se svým nejčistším životním prostředím v rámci ČR si to skutečně nezaslouží. Ztrátu této priority by náš kraj v následujících letech jistě negativně pocítil. Teba i v oblasti cestovního ruchu. Nevidím jedinou výhodu opačného rozhodnutí.

Péče o účty přinesla Vysočině čtyři miliony

Vysočina • Děti ve školách Vysočiny dostaly nové učební pomůcky, školy samotné třeba lepší sprchy a domovy důchodců jemnější povlečení a nové střešky. Umožnilo to čtyři miliony korun, které kraj navíc získal tím, že se dočkal staral o své účty.

Takové peníze vydělaly kraji finanční operace, řízené najatou makléřskou firmou. Kraj má totiž každý rok na účtech peníze, které získá jako přímé daňové příjmy, anebo dotace od státu. Do té doby, než je použije, mohou peníze přinášet buď běžný úrok na běžném účtu, anebo vydělávat na nejziskovějších finančních produktech. Zatímco na běžném účtu by ale přinesly úrok ve výši asi půl druhého procenta, makléřská firma dokázala krajské peníze zúročit 3,42 procenty. V praxi to znamená, že je zhodnocování peněz přes makléřskou firmu

pro kraj, tedy pro obyvatele Vysočiny, výhodnější. „V tak dynamickém postupu jsme docela vyjimečný kraj. Myslím, že tak dva nebo tři další kraje k podobnému zhodnocování peněz přistoupily. Díky našemu přístupu ke zhodnocování finančních prostředků formou nákupu konzervativních nástrojů peněžního trhu, například státních dluhopisů nebo dluhopisů velkých korporací a firem, jsme získali slušné peníze navíc,“ říká první náměstek hejtmanky Miloš Vystrčil (ODS).

Smlouva s makléřskou firmou ale s koncem roku skončila a kraj jí neobnovil. Letos v zastupitelstvu zvítězil jiný názor. Místo makléřské firmy se o takové zhodnocování peněz budou starat dvě banky. „Po roce jejich činnost vyhodnotíme a uvidíme, jestli budou zrovna tak úspěšné,“ dodal Vystrčil.

Bezmála 80 akcí a aktivit předvedly neziskové organizace Vysočiny během února. Upozorňovaly tak na svoji činnost v rámci kampaně 30 DNÍ PRO NEZISKOVÝ SEKTOR.

Silnice v kraji

Vysočina leží téměř ve středu České republiky. Územím kraje prochází důležité spojnice, dokonce i evropského významu. K nim patří určité dálnice D1, která dělí kraj na shodné poloviny a silnice I/38, což je tradiční spojnice Praha – Vídeň. Do evropské silniční sítě je započtena ještě silnice I/34 v úseku Jindřichův Hradec – Humpolec jako E551 (důležitá spojnice jižní a východních Čech).

Při pohledu na mapku silniční sítě na Vysočině zjistíme, že první velké pavučina propojuje větší města (Jihlava, Třebíč, Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou, Pelhřimov). Je to proto, že v kraji není velkoměsto, které by tvořilo nějaké centrum. Naopak, bývalá okresní města jsou téměř rovnocenná.

Další menší pavučina pak jsou silnice, které propojují právě bývalá města s jejich okolím. Před krajem tedy stojí úkol zlepšit propojení právě bývalých okresních měst s Jihla-

vou. Není to problém v případě Havlíčkova Brodu. Naopak, nejhorší silniční spojení je Žďár nad Sázavou – Jihlava. Právě proto nyní probíhá důkladná oprava této důležité silnice. Kraj také chce předat spojující silnici Jihlava – Pelhřimov do kategorie I. třídy.

Nejvíce aut projede denně po dálnici D1. Podle posledního měření zde intenzita provozu nikdy neklesá pod 25.000 vozidel za 24 hodin. 10.000 aut za den projede také po dálničním přírůdku v Jihlavě, na části silnice mezi Pelhřimovem a Humpolcem, městy Náměštná nad Oslavou, Pelhřimov a Velké Meziříčí. Velký provoz (5.000 – 10.000 aut za 24 hodin) je například na silnici Pelhřimov – Obrataň – hranice kraje, Třebíč – Náměštná nad Oslavou, anebo Žďár nad Sázavou – Nové Město na Moravě. Velmi vysokou zátěž trpí silnice uvnitř všech větších měst. Za den tedy projede až 19.000 aut. S tím by měly pomoci obchva-

ty, z nichž některé už fungují, jiné se právě staví.

Kdybychom porovnali zatížení silniční sítě mezi roky 1995 a 2000 (tehdy probíhala měření), zjistíme v celé síti výrazný růst provozu. Kromě dálnice D1, na níž se za pět let zvýšil počet projíždějících automobilů v celém úseku procházejícím krajem Vysočina zhruba o sedm až osm tisíc, se to týká všech silnic první třídy a většinou i silnic třetí nižších. U nich však nárůst provozu není obvykle tak razantní. Na Vysočině, zejména na Žďársku, je množství středních cestovního ruchu, která jsou využívána celý rok. Kromě toho je celé území kraje atraktivní pro rozvoj chalupaření a chatářství a pro motoristiku. S tím souvisí nárůst dopravního zatížení v rekreačních oblastech hlavně o víkendech. Přitom jede často o silnice nižších tříd, které zvýšenému provozu o víkendech nejsou technicky přizpůsobené.

Představujeme kraj a krajský úřad

Region	I. třída	II. třída	III. třída	celkem
Pelhřimovsko	69	291	607	967 km
Havlíčkovobrodsko	108	247	699	1054 km
Jihlavsko	64	326	379	769 km
Třebíčsko	71	353	700	1124 km
Záhořsko	105	459	611	1175 km
KRAJ	417	1676	2996	5089 km

Silnice v kraji se nerozbitně hájí z centra k okrajům, ale tvoří opravdu téměř rovnoměrnou síť mezi většími městy a jejich okolím.

Co se děje v kraji

Místo kláštera pečovatelky

Nová Říše • Kdysi to byl premonstrátský klášter, dnes se tam budou pečovatelky starat o své klienty. Celkem 11 bytů pro 19 klientů vzniká rekonstrukcí nevyužívané části stavby. První obyvatelé domu s pečovatelskou službou (DPS) by se sem měli stěhovat asi v polovině roku. V obci už před časem uvažovali o stavbě DPS na zelené louce. Před dvěma lety se ale obec dohodla s místním klášterem.

V DPS bude v 11 bytech bydlit 19 občanů nejen z Nové Říše, ale z celého mikroregionu, kde v 15 obcích žije 3500 lidí. Z celkových nákladů 13,5 milionu korun pokryje 7,7 milionu státní dotace z Programu rozvoje bydlení. Na zbytek si radnice vezme úvěr. Aby se obec mohla stát příjemcem dotace, převést na ni klášter 51 procent objektu, který je zapsán v seznamu nemovitých kulturních památek. Nový pečovatelský dům bude provozovat jihlavská oblatní charita.

Hvězdáři pracují v novém

Třebíč • Opravená střecha pozorovatelny v třebíčské hvězdárně v čtvrti Horka – Domky umožňuje místním amatérským astronomům opět naplno pozorovat vesmír. Díky opravě mohou nyní využívat také hlavní dalekohled s průměrem zrcadla 150 milimetrů.

Hlavní dalekohled mají třebíčští astronomové od roku 1986. Je umístěn v dřevěné pozorovatelně v areálu hvězdárny. Posuvná střecha pozorovatelny s dřevěnou konstrukcí před časem dosloužila, a dalekohled tak nebylo možné přes dva roky používat. Členové podbočky proto zajišťovali pozorování pro veřejnost s použitím menších přístrojů. Město vyčlenilo loni na opravu pozorovatelny zhruba 50.000 korun. Astronomové nabízejí zájemcům pozorování planet, souhvězdí a vesmírných úkazů s odborným výkladem. Velký zájem podle nich určitě vzbudí letošní zatmění Měsíce. Největší letošní raritou by měl být v úterý 8. června očekávaný přechod Venuše přes Slunce.

Města regionu chtějí mít více kamer

Vysočina • Kamery, které hlídají ulice a náměstí na Vysočině, se podle měly osvědčit. Radnice proto chtějí kamerové systémy ještě rozšiřovat a žádají ministerstvo vnitra o dotace. Stát ale platí jen těm, kteří mají vyšší kriminalitu. Zdar nad Sázavou tak například peníze nedostane.

Ve městě jsou tři kamery, systém by ale umožnil zapojení patnácti přístrojů. Policie by chtěla další bod u zimního stadionu. O dotaci žádá ministerstvo také Třebíč. Tady městská policie sleduje kamerami šest míst a letos má přibýt další. Zároveň chce radnice systém propojit i s pracovištěm republikové policie. Další rozšíření kamerového

systému chystá i Havlíčkův Brod. Na nejméně bezpečných místech ve městě by měly stejně jako loni přibýt další dva kontrolní body.

O dotaci se ucházela také například Chotěboř na Havlíčkobrodsku, ale podle ministerstva je v regionu příliš nízká kriminalita. Jihlava má deset pevných kamerových bodů a jednu mobilní kameru, kterou využívá i státní policie. Letos město požádá stát o 700.000 korun na další bod pro sídliště Horní Kosov. Naopak zcela bez kamerového systému je Pelhřimov, jako jediný z bývalých okresních měst kraje. Radnice ani nezřídila městskou policii. Nyní však o instalaci kamer uvažuje.

Díky kamerám mají jihlavští strážníci náraz přehled o nejrůznějších místech města. Foto: Luboš Pavlíček

Nezisková organizace

Centra pro zdravotně postižené nabízejí rady i pomoc

Centra pro zdravotně postižené v kraji Vysočina plní svoji roli kontaktního místa pro občany se zdravotním postižením a jejich blízké, informačního a poradenského centra, přímého poskytovatele rozličných služeb pro osoby se zdravotním postižením, zprostředkovatele pomoci při řešení obtížné sociální situace formou spolupráce a kooperace s příslušnými úřady i jinými poskytovateli služeb v regionu, obhájce práv

a zájmů osob se zdravotním postižením.

Mohou se na ně obrátit lidé se sluchovým, tělesným, zrakovým postižením, občané s civilizačními chorobami, s kombinovaným onemocněním, rodiče dětí se zdravotním postižením atd. Poskytují osobní asistenci, terénní práce – osobní návštěvy u imobilních uživatelů, kontaktní práce mezi zdravotně postiženými na venkově, informace o dalších

občanských sdruženích, prodej drobných kompenzačních pomů-

Kontakty:
Centrum pro zdravotně postižené v Jihlavě, Vrchlického 57, tel. 567 303 685, kontaktní osoba Stránský Miloslav.
Centrum pro zdravotně postižené v Třebíči, Komenského nám. 12, tel. 568 841034, kontaktní osoba Zimolová Martina.
Centrum pro zdravotně postižené v Havlíčkově Brodě, Dobrovského

2915, tel. 569 427614, kontaktní osoba Rychlá Petra, Dis.
Centrum pro zdravotně postižené v Pelhřimově, Pražská 1655, tel. 565 324 806, kontaktní osoba Nováková Vladimíra.
Centrum pro zdravotně postižené v Zdařle nad Sázavou, Komenského 1, tel. 566 625 703, kontaktní osoba Růžičková Květoslava.

Anketa

V obcích a ulicích měst jsme se vás ptali: Co se vám vybaví, když se řekne Vysočina?

Vybaví se mi Jihlavský kraj, hezká příroda, příjemní lidé a zdravé ovzduší.
Martin P., Havlíčkův Brod

Je to moc nádherný kraj, jsou tady moc hodní lidé a mně se tu moc líbí. Přestože odtud nepocházím, mým rodným krajem jsou Orlické hory, jsem tady, v Jihlavě, kde již léta žiju, spokojená a šťastná.
Karolína S., Jihlava

Vysočina nepřipadá. Je to kraj, který má svoji budoucnost, ale myslím si, že lidé si to budou muset nejdříve uvědomit.
Pavel M., Zdar nad Sázavou

Úplně jako první mě napadne salám a nic není opět salám od různých našich výrobců.
David K., Jihlava

bych měla žít někde na rovině, tam bych se opravdu asi zbláznila.
Ivana S., Jihlava

Vysočina je můj domov, bydlím tady a žije se mi tu celkem dobře. Pro obyvatele jiných regionů je to ideální místo k dovoleným. Je tady čisté prostředí a skvělí lidé, které denně potkávám, až na pár výjimek, ale ty jsou snad všude na světě.
Zdeněk D., Dalečín

Hornatá krajina a čistý vzduch, lidé se zde dožívají nejdélsích průměrných let v republice, dlouhá a strastiplná cesta k vlastní identitě.
František N., Jihlava

Představím si rádio, kopřevu, drsnou smůlu a zdravé ovzduší. Neumím si představit, že

Určitě si nevybavím noviny nebo rádio, ale Javořiči, Lhotku, Světlou, Klátovec, Roštejn, Mrákotín nebo rybník Zhejral.
Petr B., Rantířov

Vysočina je nádherný kraj, ne příliš ošetřovaný, trochu zdevastovaný, ale já pevně doufám, že v budoucnu bude rozhodně lépe.
Zdenka S., Luka nad Jihlavou

Já jsem naturalista, mně se vybaví jen členitý terén a zelené kopce.
Petr S., Česká Třebová

Ohlasy čtenářů

Vážná redakce, velice mne potěšily Vaše nové noviny. Obsah pestrý, čtivý, dá se říci kompletní i zábavný. Jen tak dál a určitě budete konkurovat i těm novinám, na které musíme platit.
Marie Dospělou, Zdar nad Sázavou

Jako svratecká rodačka sleduji dění ve Vašem kraji s fanouškovským zájmem.
Stanislava Slezáková, Litomyšl

Vážení, přijmete srdečný pozdrav z Posázaví – součásti kraje Vysočina. Dnes ráno, 2.2. 2004, jsem byla velmi mile překvapena dodatkou prvního čísla Kraje Vysočina. Počin nanejvýš potřebný – díky! Přejí vám i nám, abychom se mohli opět

těšit na všechna další vydání tohoto měsíčníku. S úctou
Ludmila Kubdová, Nová Ves

Vážná redakce, srdečně zdravím všechny, kteří na měsíčníku spolupracují.
Daraha Kucerová, Bystřice nad Pernštejnem

Zdraví vás a mnoho úspěchů přeje
Milada Bartošová, Pavlov

Přejeme hodně úspěchů vaší redakci a těšíme se na příští číslo Kraje Vysočina.
Cyril Pokorný, Velké Meziříčí

Přejí hodně úspěchů novému měsíčníku Kraj Vysočina i nám, abychom se mohli opět

Inzerce

Kraj Vysočina

Vysočina se sídlím v Jihlavě, Žižkova 57, 587 33 Jihlava vyhláše výběrové řízení na určení pořadí ze zájemců o koupi na prodej níže uvedeného nemovitého majetku v k. ú. a obci Třebíč

1. budova občanské vybavenosti čp. 764 – část obce Horka Domky, ulice Bráňova, Třebíč, postavená na pozemku st. par. č. 1996
2. pozemku st. par. č. 1996 zastavěná plocha a nádvoří o výměře 185 m²
3. pozemku par. č. 909/15 zahrada o výměře 164 m²

za minimální cenu 3 500 000 Kč

Prohlídka nemovitosti: 29. 3. 2004 od 8.00 do 9.00 hod.
Termín a místo konání výběrového řízení: 31. 3. 2004 v 10.00 hod., sál kulturního domu Nemoceň Třebíč

1. budovy technické vybavenosti čp. 989 – část obce Nové Dvory, ulice Vělkomezitická, Třebíč, postavená na pozemku st. par. č. 5782,
2. pozemku st. par. č. 5782 zastavěná plocha a nádvoří o výměře 463 m²,
3. pozemku par. č. 1805/15 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 571 m²,
4. pozemku par. č. 1805/17 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 541 m²,
5. pozemku par. č. 1805/18 ostatní plocha, ostatní komunikace o výměře 80 m².

za minimální cenu 4 100 000 Kč

Prohlídka nemovitosti: 29. 3. 2004 od 10.00 do 11.00 hod.
Termín a místo konání výběrového řízení: 31. 3. 2004 v 10.00 hod., sál kulturního domu Nemoceň Třebíč

Bližší informace o nemovitostech a podmínkách nabídkového řízení lze získat na internetu www.kr-vysocina.cz, část Úřední deska, Zveřejnění záměru prodeje nemovitosti – Příloha nebo u JUDr. Jany Mrázkové tel.: 564 602 281, e-mail: vak.f@kr-vysocina.cz

Krajský úřad kraje Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava

Kraj Vysočina

Vysočina se sídlím v Jihlavě, Žižkova 57, 587 33 Jihlava vyhláše výběrové řízení na určení pořadí ze zájemců o koupi na prodej níže uvedeného nemovitého majetku v k. ú. a obci Herálec, okres Havlíčkův Brod

- budova občanské vybavenosti č. p. 1 postavená na pozemku st. par. č. 1
- pozemek st. par. č. 1 – zastavěná plocha a nádvoří o výměře 3532 m²
- pozemek par. č. 9 – ostatní plocha, zeleň o výměře 45 735 m²

za minimální cenu 12 000 000 Kč

Prohlídka nemovitosti: 6. 4. 2004 v době od 12.00 do 15.00 hod.

Termín a místo konání výběrového řízení: 9. 4. 2004 v 10.00 hod., budova zámku v Herálci č. p. 1 (okres Havlíčkův Brod)

Bližší informace o nemovitostech a podmínkách nabídkového řízení lze získat na internetu www.kr-vysocina.cz, část Úřední deska, Zveřejnění záměru prodeje nemovitosti – Příloha nebo u JUDr. Jany Mrázkové tel.: 564 602 228, e-mail: mrzakova.j@kr-vysocina.cz

Krajský úřad kraje Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava

FONDY VYSOČINY

Zastupitelstvo kraje Vysočina na svém zasedání dne 17. 2. 2004 vyhlásilo nové grantové programy z Fondu Vysočiny na podporu projektů směřujících do oblasti dopravy a rozvoje kulturních aktivit. Níže je uveden výčet vyhlášených grantových programů a kontakt na odbory krajského úřadu, v jejichž gesci budou programy realizovány.

■ **Bezpečná silnice - program na podporu akcí a opatření přispívajících ke zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích** (odbor dopravy a silničního hospodářství, Ing. Miroslav Olsan, tel.: 564 602 412, olsan.m@kr-vysocina.cz)
uzávěrka: 31. 3. 2004

■ **Veřejná doprava 2004 - program na podporu zlepšování infrastruktury pro uživatele veřejné dopravy a zvýšení atraktivity veřejné dopravy** (odbor dopravy a silničního hospodářství, Ing. Zdeněk Šálek, tel.: 564 602 235, e-mail: salek.z@kr-vysocina.cz)
uzávěrka: 31. 3. 2004

■ **Veřejná letiště 2004 - program na podporu úprav a modernizace veřejných vnitrostátních letišť** (odbor dopravy a silničního hospodářství, Ing. Zdeněk Šálek, tel.: 564 602 235, e-mail: salek.z@kr-vysocina.cz)
uzávěrka: 31. 3. 2004

■ **Klenotnice Vysočiny 2004 - program na podporu kulturních aktivit v oblasti movitého kulturního dědictví muzeí a galerií kraje** (odbor kultury a památkové péče, PhDr. Katarína Lišá, tel.: 564 602 249, li.s@kr-vysocina.cz; Mgr. Alena Seifert, tel.: 564 602 260, seifert.a@kr-vysocina.cz; Jaroslava Panáčková, tel.: 564 602 296, panackova.j@kr-vysocina.cz)
uzávěrka: 19. 4. 2004

Výzvy k předkládání projektů a veškeré informace ke grantovým programům včetně formulářů žádosti najdete na internetových stránkách www.fondyvysočiny.cz.

PLASTIKOV s.r.o. JIHLAVA

• VÝROBA • MONTÁŽ • ODBORNÝ SERVIS •

PLASTOVÁ OKNA
zasklená izolačním dvojsklem U=1,1

DVEŘE
GARÁŽOVÁ VRATA

• PARAPETY
• ROLETY
• ŽALUZIE
• SÍTĚ DO OKEN

VYNIKAJÍCÍ TEPELNÉ
IZOLAČNÍ VLASTNOSTI
PĚTIKOMOROVÉ PROFILY
ZA CENU TŘÍKOMOROVÝCH

ZIMNÍ SLEVY
až 35 %
doprava oken zdarma

TO JE ONO!

I SPECIALISTA NA VYTMĚNU OKEN
V PANELOVÝCH DOMECH
včetně lícování a zednického zapravení

JIHLAVA – tel./fax: 567 311 311, mobil: 608 820 839
Mlýnská 72, 586 01 JIHLAVA, e-mail: info@plastikov.cz, www.plastikov.cz

Region
ČESKÝ ROZHLAS

87,9 FM

zábava a zpravodajství z Vysočiny

písničky, které si zazpíváte

Rádio Vašeho kraje

Kraj Vysočina

- vychází v nákladu 223 000 výtisků
- pravidelná distribuce je zajištěna do všech domácností na Jihlavsku, Třebíčsku, Pelhřimovsku, Havlíčkobrodsku a Žďársku
- součást projektu **ČESKÝ DOMOV**, který sdružuje periodika krajské a místní samosprávy v těchto regionech:
 - Olomoucký kraj
 - Moravskoslezský kraj
 - Plzeňský kraj
 - Karlovarský kraj
 - Kladno
 - Praha 10
 - nově: Kraj Vysočina
- dominantní náklad v daném regionu
- náklad auditován firmou ABC
- důsledná kontrola roznášky
- distribuce direct-mailem do 1,5 milionu schránek měsíčně

Současně jsme vydavatelem měsíčníku pro Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR: Práce a sociální politika

OČNÍ OPTIKA

Křepela – nová provozovna: Kosmákova 24, Jihlava
PO – PÁ 8,00 – 17,00

Zaváděcí ceny = -15%

Ke každému brýlím pevné pouzdro zdarma a navíc drobné opravy a čištění ultrazvukem také zdarma.

REDAKCE MĚSÍČNÍKU

Kraj Vysočina

TEL.: 724 019 179

Časopis Přírodní lékař
- nutné pro Vaše zdraví

objednávky předplatného na bezplatné telefonní lince
800 104 410 nebo žádejte u svých trafikantů!

PŘÍRODNÍ LÉKAŘ ■ Homeopatie, léčba budoucnosti

ÚNOR 2004
Ročník 2 ■ Měsíčník ■ Cena 20 Kč

Nové trendy v léčbě rakoviny

Kurkuma, nedoceněný lék

Helena Růžičková

Rakovině čelila humorem

strategic consulting

STRATEGIC CONSULTING – MORAVA
poradenská společnost

nabízí:

- služby public relations
- tvorbu tiskových zpráv, přípravu tiskových konferencí
- zpracování auditů, výročních zpráv, průzkumů veřejného mínění
- vydávání tiskovin

Strategic Consulting – Morava
Jeremenkova 40b
772 00 Olomouc
tel.: 587 332 176
vyslouzi@consultants.cz
www.consultants.cz

INZERCÍ V MĚSÍČNÍKU

Kraj Vysočina

OSLOVÍTE NEJŠIRŠÍ OKRUH OBYVATEL TOHOTO KRAJE

Uzávěrka příjmu objednávek inzerce pro únorové vydání je 19. 2. 2004

Inzertní poradci:

Ing. Zdeněk Vyoral
(Jihlava + Třebíč)
tel./fax: 567 303 415
tel.: 721 459 988
e-mail: ajtanah@volny.cz

Oldřich Vácha
(Pelhřimov, Žďár n. S., Havlíčkův Brod)
tel.: 776 244 439
e-mail: o.vacha@quick.cz

EURO e-mail: eurojordanzdar@tiscali.cz
JORDeN s.r.o. **PLASTOVÁ OKNA**

NAJDETE NAS ZDE: **Žďár nad Sázavou**
Brodská 1836/8
tel./fax: 566 630 380
mobil: 724 065 438

NABÍZÍME:

- izoluzie
- rolety
- sítě proti kunygu
- vnitřní i vnější parapety
- zednická zapravení
- garážová vrata

PROFIL 5-komorový

Včetně skla K=1,4 ve standard nadčasový design

Nezapomenutelné uvoření při použití skla s K=1,1 W/m²K

(Doporučujeme především při výměně oken u starších domů)

Mikroventilace oken (vylučování klíčku nastavení 4. polohy)

5-letá záruka na výrobky

SLEVA

35%

ZDARMA:

- měření
- demontáž
- montáž

Sousední města propojí nový obchvat

Náměšť nad Oslavou • Ještě letos kraj připraví všechno potřebné pro stavbu obchvatu Jinošova, který leží na trase mezi Náměští nad Oslavou a Velkou Bíteší.

pracovních příležitostí spolupracovat. Přitom v Náměšti by měly být soustředěné služby a kultura a v Bíteši s průmyslovou zónou právě místa v průmyslu. „Vznikla myšlenka jakéhosi souměří.

Letci v Náměšti hlídají také vzdušný prostor nad nedalekou jadernou elektrárnou v Dukovanech. Foto: David Tesář

„Chceme tím dát budoucímu krajskému zastupitelstvu najevo, že nám záleží na zaměstnanosti v mikroregionu Náměštska.“ vysvětluje náměstek hejtmána pro dopravu Petr Pospíchal (ČSSD). Kraj chce stihnout územní řízení a stavební povolení. Obchvat Jinošova je důležitý kvůli hladkému propojení obou měst. Kvůli modernizaci vojenského leteckého základny v Náměšti zde vznikne asi 1800 pracovních míst a zároveň budou třeba další místa pro rodiny zaměstnanců letiště. Bíteš a Náměšť chtějí ve vytváření

Města totiž leží po obou stranách dálnice D1, jsou od sebe vzdálena asi devět kilometrů a mohou se vhodně funkčně doplňovat. Oba starostové se k této myšlence hlásí,“ řekl Pospíchal.

Existence vojenského letectva na Vysočině prošla obdobím existenční nejistoty. Bývalý ministr obrany Tvrdlík nejprve chtěl základnu zrušit, ačkoliv se zde krátce před jeho rozhodnutím rozběhla nebyvalá výstavba. To v regionu vyvolalo silný odpor a následnou změnu ministerského záměru. Současné vedení ministerstva sem chce v roce 2007 přestěhovat vrtulníkovou základnu z Přerova. Právě teď pokračuje modernizace letiště za zhruba miliardu korun, ze které asi 400 milionů platí Severoatlantická aliance.

Dívka 2004 je z Chotěboře

Aneta Hejkalová z Chotěboře získala korunku královny krásy Vysočiny v pomyslné kategorii „mladší žánky“. Zvítězila v oblastním kole celostátní soutěže Dívka roku. Druhá a třetí příčka patřily Michaelě Šmolové z Jihlavy a Gabriele Kratochvílové také z Chotěboře. Humpolecký Dům dět a mládeže a pelhřimovská agentura Dobrý den, kteří oblastní kolo pořádali, nabídky kromě tradičních disciplín soutěžících dívkám také taneční show skupin Extreme z Humpolce a Air Crispy z Pelhřimova, módní předhledku a barmanskou show studentů pelhřimovské hotelové školy. Novinkou byla fotografická reminiscence uplynulých devíti ročníků. Hleděte humpoleckého kina tak po letech spatřilo na velkoplášné projekci tváře nejkrásnějších dívek předchozích let, z nichž například Zuzana Hrkalová z Pelhřimova později pracovala pro agenturu Czechoslovak Models, Jana Schwarzová z Chotěboře obsadila 2. místo v národním finále soutěže a stala se Miss Aerobic, Iva Blažková vyhrála nejen právo postupu do národního semifinále soutěže, ale také například hodinky, květiny, kosmetiku, šperky nebo poukaz na pobyt v Praze.

Nadaným studentům pomáhá kraj

Vysočina • Matematické olympiády, přehlídky učňovských dovedností, stipendia pro nadané žáky a celou řadu dalších školních aktivit podpořil loni kraj Vysočina. Nejrůznějších soutěží bylo více než 50.

„dalsí soutěže v kraji,“ říká náměstkyně hejtmána pro školství Alena Štěrbová (US-DEU). Jestliže žáci z Vysočiny uspějí a postoupí do republikových či mezinárodních kol, kraj pomáhá i s dopravou a ubytováním. Na konci školního roku zve hejtmán vítěze krajských a vyšších kol soutěží i jejich učitele na úřad, kde je pro ně uspořádána slavnost s předáním ocenění a finančních odměn. Mimo to probíhá koncem školního roku nominace všestranných žáků ze všech škol v kraji a nakonec je vybrá-

no pět nejlepších žáků ve dvou věkových kategoriích z oborů technického, humanitního, uměleckého, sportovního a přírodovědného. Vítězům z každé kategorie a oboru pak kraj celý rok vyplácí zvláštní stipendium a ostatní dostanou jednorázovou odměnu. Celkem je pro tato ocenění věnováno z rozpočtu kraje každým rokem více jak půl milionu korun.

Podporu kraj věnuje také evropské spolupráci. „Organizujeme semináře, které o evropských programech pro školy informu-

ji a snažíme se pomoci i metodicky,“ vysvětluje Alena Štěrbová a dodává: „Samozřejmě máme vyčleněny i peníze, kterými přispějeme těm školám, které už s evropským projektem úspěšně a mají navázány i spolupráci s partnerským zařízením v zahraničí. Ke každé koruně, kterou kraj takto zaplatí, školy získají další tři až čtyři koruny z evropských peněz. A co je nejcennější, žáci se naučí pracovat s evropskými informacemi, zlepší se jejich jazykové dovednosti a zvýší samostatnost.“

Vysočina je nejzdravější kraj

Vysočina • Obyvatelé Vysočiny žijí v mimořádně čistém životním prostředí. Podle analýzy stavu obyvatel kraje, kterou zveřejnil jihlavský zdravotní ústav, patří životní prostředí na Vysočině na jedno z prvních míst České republiky. Lidé zde žijí dokonce o rok déle, než je v republice běžné.

zdravotním stavu lidí odráží nejvýše z jedné pětiny. Ze dvou třetin ovlivňuje zdravotní stav životní styl každého. Ten však na Vysočině podle údajů z analýzy není nejlepší. Nejčastější příčinou úmrtí bývá totiž v kraji onemocnění oběhového systému. Ve srovnání s průměrem republiky jsou na tom lidé na Vysočině lépe z hlediska výskytu nádorových onemocnění. V republice jejich počet mírně stoupá, na Vy-

sočině je však mezi muži třetí nejmenší výskyt nádorů, u žen v kraji se nádory dokonce vyskytují nejméně ze všech regionů ČR. Nejčastěji se u nich objevují nádorová onemocnění prsu, plíce, tlustého střeva a konečníku. Analýzu zdravotního stavu obyvatel Vysočiny nyní zdravotní ústav zpracovává do podoby publikace, která má vyjít v polovině března nákladem 1500 kusů. K dostání bude zdarma.

Plán ještě letos

Vysočina • Ještě letos na podzim zřejmě schválí krajské zastupitelstvo koncept územního plánu Vysočiny. Na několik desítek let tak určí, kde v kraji povedou budoucí silnice, zelené pásy nebo kde mohou být velké plochy pro průmysl.

Silničáři mají od března nové ředitele

Vysočina • Krajská rada s účinností od prvního března vyměnila ve výběrovém řízení čtyři z pěti ředitelů správců silnic. Na svém místě zůstal pouze šéf silničářů Třebíčska.

Nemocnice splatily část dluhu

Pelhřimov/Jihlava • Téměř 13 milionů korun získala pelhřimovská nemocnice na vybavení a odměny zaměstnanců na konci čtvrtletí. Stát dal na konci loňského roku na oddlužení pěti nemocnic na Vysočině 140 milionů. Ty kraj svým pěti nemocnicím rozdělil podle jejich výkonů, tedy podle toho, jaké částky samy vydělaly. Pelhřimovská nemocnice byla tehdy nezadlužená, proto by takové peníze

musela vykázat jako zisk a zaplatit z nich zpět státu daň. Půhčila tedy raději 12,7 milionů nemocnici jihlavské, která měla tehdy takový dluh, ze ani s touto půjčkou zisk nevykázala. Půjčku vrátila z letošního státního příspěvku na oddlužení, který pro všech pět krajských nemocnic dělá celkem 40 milionů. Ty už kraj rozdělil poměrně, podle výše dluhu. Nemocnice peníze použily na zaplacení těch faktur, které na úhradu čekají nejdéle.

Silnice do Žďáru bude spravená

Vysočina • Napojení Třebíče na dálnici, oprava silnice mezi Žďárem nad Sázavou a krajským městem a rozšíření silnice z Jihlavy do Telče. To jsou namátkou jen některé stavby, na které letos kraj získá od státu asi 350 milionů korun.

onů putuje z rozpočtu Správ silnic. Propojení Třebíče s dálnicí je jedna z největších staveb, která se v kraji v posledních letech uskutečňuje. Je to vlastně celá řada obchvatů, narovnání zatáček a rozšíření. Ty mají umožnit snazší dopravu osob i nákladů do druhého největšího města Vysočiny. Napojení začne ve Velkém Meziříčí, kde chce letos kraj dokončit

obchvat za sto milionů a postavit také obchvat nedaleko Oslavičky. Sto devadesát milionů bude stát oprava silnice z Jihlavy do Telče. Tam už se začalo loni a letos přijde na řadu oprava povrchu a rozšíření kolem Kostece a také nová most v Třebíči. „Nepůjde o pouhé vyspravení děr. Nová silnice bude mít parametry komunikace první třídy,“ říká náměstek hejtmána pro dopravu Petr Pospíchal (ČSSD).

Doprava mezi Žďárem nad Sázavou a Jihlavou by měla být od letoška také snazší. Osmdesát milionů si vyžádá dokončení opravy a rozšíření silnice mezi Bohdalovem a Novým Veselím. Opravy se dočkají i mosty v Hořicích a Jirčích nebo některé ulice v Telči a Havlíčkově Brodě.

Analýza ukáže nezbytné obory

Třebíč • Krajský zastupitel na Vysočině by měl mít ještě v dubnu k dispozici analýzu, která vyhodnotí, jak efektivně poskytují jednotlivé primární nemocnice v kraji zdravotní péči. Z analýzy vyplyne, které obory jsou pro chod nemocnic ne-

postradatelné. Neefektivní obory by se měly sloučit s jinými. Změny však nebudou razantní, v každé nemocnici se mohou týkat jednoho až tří primárních. Kraj chce odborné závěry analýzy vždy konzultovat s radnicemi měst.

Kuchyně budou vařit v novém

Vysočina • Jestliže bude kraj opravovat nějakou kuchyň ve škole či nemocnici, pokusí se to udělat tak, aby nová provozovna mohla jítlem zásobovat i okolní zařízení. Kraj k tomu vedou zejména úspory nejen při stavbě, ale i v samotném provozu. Zároveň by tím došlo i k naplnění všech požadavků hygieniků a často i rozšíření nabídky různých druhů jídla. Modernizace veřejných vývařoven požadují nové hygienické normy. Pokud jim kraj chtěl naráz vyhovět, znamenalo by to podle prvního náměstka hejtmána Miloše Vystřelil (ODS) výdaje minimálně ve výši 150 milionů korun. Opravy budou tedy probíhat postupně už od letoška. „Chceme postupovat systematicky, po jakýchsi pomyslých regionech,“ říká Vystřelil a dodává: „Příkladem může být třeba kuchyň v trebičské nemocnici. Chceme ji opravit a modernizovat tak, aby mohla zásobovat jídelnu i některá naše další zařízení – například školy

v Třebíči i okolí, která budou mít zájem. Tam by potom byly jenom výdejny, pokusí se to udělat tak, aby nová provozovna mohla jítlem zásobovat i okolní zařízení. Kraj k tomu vedou zejména úspory nejen při stavbě, ale i v samotném provozu. Zároveň by tím došlo i k naplnění všech požadavků hygieniků a často i rozšíření nabídky různých druhů jídla. Modernizace veřejných vývařoven požadují nové hygienické normy. Pokud jim kraj chtěl naráz vyhovět, znamenalo by to podle prvního náměstka hejtmána Miloše Vystřelil (ODS) výdaje minimálně ve výši 150 milionů korun. Opravy budou tedy probíhat postupně už od letoška. „Chceme postupovat systematicky, po jakýchsi pomyslých regionech,“ říká Vystřelil a dodává: „Příkladem může být třeba kuchyň v trebičské nemocnici. Chceme ji opravit a modernizovat tak, aby mohla zásobovat jídelnu i některá naše další zařízení – například školy

Maškary pomohly postiženým lidem

Rozverně veselí přináší předzvěst jara každý rok. Foto: David Tesář

Havlíčkův Brod • Závěr kampaně 30 dní pro neziskový sektor patřil v Havlíčkově Brodě tradičnímu masopustnímu průvodu. V něm se předvedly desítky staročeských maškar. K vidění tak byl slavný muž, medvěďák s medvědem, kobylky, dědek s báboou nebo kat a hasman. Masopustní průvod poprvé pořádala oblastní charita. Několik organizací se také občánům představilo na Havlíčkově náměstí. Keramiku od drogově závislých lidí představilo občanské sdružení Circle of life z Konešína na Třebíčsku. Sdružení Fokus Vysočina nabídlo drobné truhlářské práce a keramické výrobky duševně nemocných lidí. Dřevěné hračky nebo textilní výrobky romských dě-

ti přivezla Oblastní charita Jihlava. Pořádající havlíčkovobrodská charita představila klub maminek a dětí Zvonček, který působí v základní škole Nuselská. Jeho členky pro trh našly trika a vyzdobily láhev na víno nebo květináče. Navíc během posledního měsíce vyrobily většinu masek, které se objevily v průvodu. Další charitní zařízení, humpolecký klub seniorů Astra, lidem nabídlo plátěné tašky, pletené košíčky, textilní hračky i kraslice. Podle terapeutky Bohuslavy Medové se o ruční práce zajímají hlavně babičky. Starší muži z domů s pečovatelskou službou raději chodí kuto do truhlářské dílny jen pro radost.

Kulturní tipy

- **9. března**
Koncert Yvonne Přenosilové a Milana Drobného v Národním domě v Třebíči (19.00 hodin)
- **10. března**
Beseda s publicistou Josefem Klímov v Domě kultury v Jihlavě (8.00 a 10.00 hodin)
Skupina Nezmarů 2004 v pořadu Bylo nás pět a křest CD v Domě kultury v Jihlavě (19.30 hodin)
- **13. března**
Představení hry Neila Simona Sunny Boys v podání divadla Bez zábradlí Praha v Národním domě v Třebíči (19.00 hodin)
- **14. března**
Miroslav Donutil a pořad Cestu necestou v Domě kultury v Jihlavě (18.00 hodin)
- **17. března**
Beseda s Františkem Slámov na téma Afghánistánem mezi minami v sále kina v Polné (18.00 hodin)
- **18. března**
Koncert skupiny Hop Troj v divadle Na Kopečku v Jihlavě (19.00 hodin)
Koncert skupiny Neřež v Národním domě v Třebíči (19.00 hodin)
- **19. března**
Koncert metalových skupin Fousatej Hat z Havlíčkova Brodu a Bad Victim z Velkého Meziříčí v kulturním domě v Netěně (20.00 hodin)
- **20. března**
Koncert skupiny Pražský výběr ve velkém sále budovy Fórum v Třebíči (20.00 hodin)
- **21. března**
Představení B. Hrabala Bambini di Praga, v podání divadla Bez zábradlí v Domě kultury v Jihlavě (18.00 hodin)
Koncert skupiny Kvočál z Prahy ve skautech klubu v Havlíčkově Brodě
- **22. března**
Jarní Vysočinou – trasa pro pěší 5, 10, 14, 25, 37, 50 km a pro cyklisty 30 a 60 km, start od sportovní haly TJ Jiskra v Havlíčkově Brodě (6.00 – 10.00 hodin)
- **23. března**
Koncert Václava Neckáře a skupiny Bacily v Domě kultury v Jihlavě (19.30 hodin)
25. března
Koncert Věry Martinové v Domě kultury v Jihlavě (19.30 hodin)
- **26. března**
Divadelní představení Dívků válka, hraje Fr. Ringo Čech, Jan Rosák, Rudolf Hrušínský nejmladší v sokolovně v Žirovnici (19.30 hodin)
- **27. března**
Jarní bál Tančírny – Ilona Csáková a Laura a Její tygři, Zatrestband a další v kulturním domě v Třebíči (20.00 hodin)
Svoje první CD pokřtí legendární trebičská skupina **Pekelníci**. Jako host večera vystoupí rovněž legenda z podí 70. a 80. let – trebičský Puls. Sál KD v Trnavě u Třebíče.
Koncert skupiny Forever Band v sále zámku v Polné (20.00 hodin)

Kraj vydal katalogy pro turisty

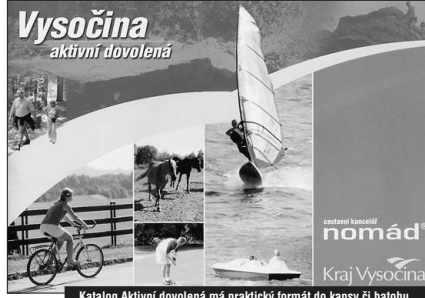
Jeden průvodce nabízí programy na dovolenou, druhý popisuje nejlepší trasy i pro pěší

Vysočina • S cílem představit na veletrzích cestovního ruchu Vysočinu jako atraktivní cíl pro strávení dovolené a přilákat je do regionu vydal kraj několik nových publikací. Pro vyznavače aktivního pohybu byly určeny dvě – Typy na výlety a Aktivní dovolená.

v kraji, aby mohla spolu se svými zřizovateli posoudit možnost vydat si návrhy tras ze svého nejbližšího okolí vlastními náklady formou jednotlivých letáků. Tato možnost byla diskutována na podzimním setkání pracovníků infocenter a počítal s ní i grafický návrh zpracování tras.

Brožura Typy na výlety je rozdělena na tři části – výlety pro pěší, cyklisty a motorizované turisty. Každý tip je opatřen schematickou mapkou, pomůckou pro vyletníky jsou také fotografie a podrobnější informace o turistických cílech. Turista se z příručky dozví otevírací dobu památek, délku výletu a jeho náročnost. Součástí publikace je také seznam informačních center na Vysočině. „O publikaci byl na veletrzích Regiontour a Holiday World velký zájem,“ řekla Renata Běhanová z krajského odboru regionálního rozvoje.

Další katalog – Aktivní dovolená – je připraven ve spolupráci se žďarskou cestovní kancelářkou Nomád. „Nabídka obsahuje tipy, kde je možné zahrát si na Vysočině, naučit se jezdit na koni, kde ležt po skalách či sjíždět řeky, jak strávit výlet na kolech či běžkách. Skutečným milovníkům dobrodružství je určena týdenní nabídka Zkuste přezít aneb zima nevádi s pěšími túrami, slavařovými skal a nocováním ve stanech. Nebo Akční víkend s noční vodní hrou, terénní jízdou na horských kolech a paintballem. Vše pod dohledem zkušených instruktorů znalých místních podmínek,“ přibližila katalog Renata Běhanová.

Katalog Aktivní dovolená má praktický formát do kapsy či batohu. Repró: archiv kraje

V dnešní době turisté vyhledávají komplexní informace a také kontakty, kde si služby, které je zaujaly, mohou jednoduše objednat a zaplatit. Podrobným zpracováním konkrétní nabídky prozradí kraj supletve činnost destinací agentury, jejímž hlavním úkolem bude ve spolupráci s regionálními poskytovateli slu-

žeb a místními cestovními kancelářkami vyvíjet a na trhu uplatňovat podobné turistické produkty pro nejrůznější zájmové skupiny potenciálních návštěvníků Vysočiny. Nejméně zajímavější tipy na výlet budou od březnového čísla pravidelně uveřejňovány na stránkách těchto novin.

Dům dětí slaví výročí výstavou

Jihlava • Půlstoletí práce místního Domu dětí a mládeže ukazuje výstava, která je až do 16. března přístupná ve výstavní síni v Bráně Matky Boží v Jihlavě.

Na Den pionýrů 24. dubna 1954 jako Krajský dům pionýrů a mládeže. Výtvarně, hudebně a sportovní zájmové kroužky brzy doplnily kroužky leteckých modelářů a další technické obory.

Na výstavě jsou k vidění hlavně základní údaje o zařízení a fotografie z významných akcí a letních táborů, které se konaly v minulých 50 letech. Ještě tento měsíc chce Dům dětí vydat almanach s přehledem známých z kronik a fotografiemi.

Do kroužků chodí ročně v průměru kolem 1000 dětí, dalších příležitostných akcí se zúčastňuje až 30.000 dětí i dospělých ročně. V současné době zde působí 82 zájmových kroužků, které navštěvuje asi 1100 dětí. Největší zájem je dlouhodobě o umělecké zaměření, jako je keramika a malování, ale i o výuku hry na kytaru a kla-

vír. Hodně dětí přitahují sportovní kroužky.

Většinu domů dětí a mládeže na Vysočině zřizují obce. Jihlavský je jedním z 12 zařízení, které zřizuje kraj Vysočina. Provoz stojí ročně přibližně dva miliony korun. Kraj se na něm podílí zhruba ze 70 procent, zbytek dům pokrývá vlastní činností. Tvoří ji příjmy z příspěvků za zájmové kroužky, odborné kurzy, startovné na příležitostných akcích nebo příjmy z letních táborů. Finance plnou i z grantů, od sponzorů nebo z příspěvků města.

Péče o památky se vyplatila

Třebíč/Třešť • Třešť zvířetila v regionální soutěži o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci programu regenerace městských památkových rezervací a zón. Těsně za ní skončila Třebíč, jejíž památky byly nedávno zapsány na seznam UNESCO. Obě města postupují do celostátního kola. Třebíč se soutěže zúčastňuje od jejího vyhlášení. Účastník zpracuje podrobnou zprávu a doloží počet zbouraných domů v části a důvod demolic. Komise zhodnotí způsob podpory regenerace příslušné lokality ze strany města.

Budiz světo

Jihlava • Výstava Budiz světo, která v těchto dnech probíhá v Muzeu Vysočiny v Jihlavě, představuje průřez vývoje různých osvětlovačů od ohně, louči přes kahany až po elektriku. Muzeum tak ze svých sbírek představí kolekce svícnů, kahanů, lamp, lustrů a lucern, ale také kratkosti a dalších předmětů, které z našeho života již vymizely. Výstava není jen nostalgickým ohlednutím za světy našich předků, ukazuje i vývoj osvětlovačů v různých uměleckých slozích. Více než 80 procent vystavovaných předmětů bylo speciálně pro tuto příležitost restaurováno.

Turistika

Seznam ubytování je na internetu

Vysočina • Více než měsíc je v provozu internetová databáze ubytování na Vysočině. Na webových stránkách www.region-vysočina.cz zájemce najde vhodné zařízení, které si může zvolit na příklad i podle ceny, místa nebo dalších požadavků.

Udáje obsahují kontaktní adresu, telefon a e-mail. U těch podniků, které mají webové stránky, samozřejmě i přesměrování. Jednotliví provozovatelé hotelů, penzionů a ubytování v soukromí si informace na stránku vkládají sami. Mohou tedy uvádět i počty pokojů a lůžek, možnost a cenu stravování, úroveň vybavení a služeb svého zařízení. Například sociální zařízení, parkoviště, anebo třeba sportovní vyzítí. K dispozici mají i místo pro fotografi. Do dnešní doby už informace o sobě na stránku vložilo několik desítek hoteliérů.

„Informace o zařízení jsou maximálně aktuální, protože poskytovatelé služeb přijde po půl roce, kdy zadá výše zmíněná data, e-mail s výzvou k jejich aktualizaci. Pokud tak neučiní, informace nezmizí, ale budou označeny jako neaktualizované s nutností prověření,“ řekl administrátor webových stránek kraje Vysočina Václav Brabec. Na stránce zájemce také najde seznam kulturních, turistických a společenských akcí, seznam informačních center, vleký, typy na výlety, galerie, muzea a další.

autor K, Lear	vykládači karty	patří epikovi	hit	přihlášník	osobní zájmeno	zvonit	španělské exoklona	římských 51	dět souhlas	nabít (děský)	sešitím prokřesit
tajenka				pevně šokem					zkratka Slovenského národního povstání		
patří Apoleně				mravouk					vení		
kus leda									ón (báseň)		
tajenka	anglosaská hra				predložka			indonéské sídlo			
	animování				značka oxidu chromatého			střhati			
umělecký sňh				očí mužské jméno			Český malíř				
				posmekávat			ženská jméno				
tělovědec				tajenka nasávat							
ukazovací zájmeno		jméno Cousteaua			chlapecké jméno				tahle		
		výzva			hudební nástroj				určení k sání		
ženská jméno		trmonik				egyptský prtek			tahle		
		spojka				osten			bor		
bojesný šit				humr v bídě			horina				
				otec (zastarale)			zkratka tlaku krve				
šelna					tajenka						
dávati rozkazy					Anička			slánský "led"			

Jihlavský dub bude chráněn

Jihlava • Magistrát připravuje prohlášení dubu letního, který roste u Domu zdraví, památným stromem. Dub je téměř 19 metrů vysoký a 120 let starý. Strom je v dobrém stavu, kvete, plodí a má klíčivá semena. Zdravý a dobře rostlý dub je jediným velkým stromem v této lokalitě. Strom má korunu širokou 18,5 metru, jeho kmen má obvod 340 centimetrů a průměr 108 centimetrů. Jeho ochranné pásmo tvoří kruh o průměru téměř 11 metrů. V něm nebudou možné stavět, provádět terénní úpravy, odvodňovací a další činnosti, které by stromu uškodily. Památný strom čeká na jeho odborně ošetření trhliny způsobené buď mrazem nebo úderem blesku.

Chaloupky v novém kabátě

Kněžice • Po dlouhé a rozsáhlé rekonstrukci mohou návštěvníci vidět Středisko pro vzdělávání a výchovu v přírodě Chaloupky u Kněžic v novém kabátě. Celková rekonstrukce zahrnovala přestavbu hospodářských budov, obnovu budovy loveckého zámečku, vybudování čistírny odpadních vod, instalaci tepelného čerpadla a solárního systému na ohřev vody. Celkové náklady činily asi 14,6 milionů korun. Přestavbu hospodářských budov vzniklo nově provozy zázemí – kuchyně, jídelna, kotelná a pokojy je v podkroví. V hlavní budově řemeslníci obnovili původní chodbu s klenbami a v bočních púdách přibýly dvě ložnice. Středisko pro vzdělávání a výchovu v přírodě Chaloupky získalo na rozsáhlou rekonstrukci 11,46 milionů korun od Státního fondu životního prostředí a od Fondu Vysočiny pak půl milionu korun. Další částkou přispěli i občané a instituce ve veřejné sbírce.

Desítky knih o Vysočině

Vysočina • Kraj Vysočina podpoří v letošním roce vydání 32 publikací, které se tematicky týkají našeho regionu. Krajský úřad investuje ze svého rozpočtu na jejich vydání dva miliony korun. O získání podpory z grantu Edice Vysočiny, který byl vyhlášen loni v říjnu, požádalo na 80 žadatelů. Vydavatele připravují například vydání knihy o malíři Františku Mořici Náglovi z Kostelní Myslovce, připravuje se vydání publikace o Jaroslavu Haškovi, který v Lipnici napsal Švejka. Peníze obdrží i obce na vydání pamětních publikací k výročí či zájmovostem z jejich domova a okolí.

Vojenský večer

Třebíč • Vzpomínkový večer věnovaný vojenským historickým událostem Bachmác 1918 a Sokolovo 1943 bude ve čtvrtek 11. března v Třebíči. Setkání se uskuteční v malém sále Národního domu na Karlově náměstí od 16 hodin. Diváci vyslechnou přednášku a uvidí film Sokolovo. Akci pořádá vzdělávací středisko Přiručtem a ve spolupráci s veteránskými spolky.

Správné znění tajenky zašlete na adresu redakce do 13. března. Tri vylosování obdrží pěkné ceny.

Vylouštění z minulého čísla: Židovská čtvrt', Třebíč

Vyherci z minulého čísla: Hana Zemanová (Pacov), Bohumír Nápravník (Kamenice nad Lipou), Ludmila Kubátová (Světlá nad Sázavou) získávají videokazetu s dokumentárním filmem o Vysočině, turistického průvodce a slábný hmeček s logem kraje. Blahopřejeme.

Letenská obhájila triumf

Novoměstská závodnice znovu zvítězila v zimním triatlonu

Nové Město na Moravě • Mezinárodní mistrovství České republiky v zimním triatlonu se uskutečnilo v polovině února na lyžařských tratích v okolí Nového Města na Moravě.

Hned úvodní část šampionátu se konala v areálu hotelu SKI, kam se závod posléze vrátili i svou poslední disciplínou. Na celé startovní pole tak čekalo celkem osm kilometrů běhu klasickou technikou, následovalo 12 kilometrů na kole a závěrečnou disciplínu obstarala lyžařská desítka volnou technikou.

V silné konkurenci se ve velmi dobrém světle představila především domácí závodnice Petra Letenská. Nedávna česká reprezentantka v běhu na lyžích se začala pomaleji a po první disciplíně ztrácela na třetí místo ví-

ce než minutu, vše ale dohnala na kole a na závěrečné desetikilometrové trati už si jen budovala dostatečný náskok. V cíli byla Petra Letenská o minutu a devět sekund dříve než druhá Grabmülerová z Českých Budějovic a třetí Vodičková z Jablonce nad Nisou. Novoměstská závodnice Petra Letenská tak obhájila svůj loňský titul mistryně republiky. „Měla jsem perfektně namazané lyže, díky tomu jsem si v poslední disciplíně v pohodě pohladala náskok,“ řekla spokojená Petra Letenská.

Mezi muži kraloval Slovák Pa-

trik Kuril, který, stejně jako Letenská, obhájil triumf z předchozího roku. O obhájce ale na rozdíl od domácí závodnice bojoval až do cílové pásky, kde o pouhých sedm sekund porazil svého pronásledovatele. Na stupně vítězů se nakonec prosadil i další téměř domácí závodník Jiří Žák z Orbit Axiom klubu Zďár nad Sázavou. Novoměstský rodák jel zimní triatlon poprvé v životě a hned vybojoval medaili. „Nečekal jsem to, zkoušel jsem to poprvé. Nikdy jsem nejel ani olympijský triatlon,“ usmíval se v cíli Žák.

Výsledky

Muži: 1. Kuril 1:09.17 hod., 2. Kobr (oba Slovensko) + 7 sekund, 3. Žák (Axiom Orbit Zďár n. S.) + 1.59.

Ženy: 1. Letenská (Nové Město n. M.) 1:21.42 hod., 2. Grabmülerová (Č. Budějovice) + 1:09, 3. Vodičková (Jablonce n. N.) + 2:05.

Kraj podruhé vyhlásí Sportovce roku

Vysočina • Podruhé v historii kraje Vysočina se letos uskutečnil vyhlášení nejlepších sportovců roku 2003. Nejlepší sportovce roku se kraj rozhodl vyhlášovat loni, kdy ocenil mimořádné sportovní výkony v kategoriích mládeže, juniorů,

dospělých, veteránů a kolektivů. Kraj také ocenil nejlepšího trenéra a zdravotně postiženého sportovce, zvláštní cenu hejtmana kraje Vysočina si odnesl tehdy čerstvý mistr světa v běhu na lyžích na 50 km Martin Koukal.

Letošní vyhlášení sportovců roku 2003 se uskutečnil 11. března v pelhřimovském K8 Máj a kromě zmínovaných kategorií si odnesou ceny i sportovci ocenění ve čtenářských anketách krajských periodik a posluchači regionálního rozhlasu.

Jihlavští orientáři těsně bez medaile

Asarna • Se čtvrtým místem ze závodu štafet se zpět do České republiky vrátili reprezentanti v lyžařském orientačním běhu Barbra Chudíková a Jan Lauerman.

Oba zástupci Orientačního klubu Jihlava se ve švédské Asarně zúčastnili letošního mistrovství světa a nejen své zemi, ale i kraji Vysočina zde rozhodně neudělali

ostudu. Nejvýrazněji se Jihlavané zaplali do výsledkové listiny v závodě ženských štafet, která obsadila čtvrté místo.

Největší zásluhu měla na tomto umístění Barbra Chudíková, která ve svém úseku zajela třetí nejlepší čas za Finskem a Švédskem. Český ale nakonec předstihla štafeta Ruska, i tak ale patří čtvrté

místo k obrovským úspěchům. V individuálních závodech obsadila Chudíková své místo na klasické trati a 16. ve sprintu.

Také Lauerman rozbíhal českou štafetu, ale po chybě Vodrážky byli Češi diskvalifikováni. V dalších závodech obsadil Lauerman 17. místo na klasické trati a 19. ve sprintu.

Přibyslavští budou celý rok sportovat

Přibyslav • Od ledna je otevřen v Přibyslavi na Havlíčkobrodsku nový obecní sportovní seriál. Místní sportovci se rozhodli v roce 2004 zorganizovat celoroční Přibyslavský dvanáctboj.

„Inspirovali jsme se ve Zďáru nad Sázavou, kde podobná akce běží už asi tři roky,“ prozradil jeden z organizátorů premiérového ročníku Přibyslavského dvanáctboje Josef Moštěk. „Zatím se do prvních disciplín zapoji-

lo něco přes 20 lidí, ale doufáme, že až přijdou na řadu zajímavější letní disciplíny jako běh nebo kolo, že zájem ještě vzroste,“ přeje si Moštěk.

Hned na začátku ledna Přibyslavští změnili síly v běhu na lyžích, únor byl v znamení kuželek. „V březnu bude silový trojboj, na duben je přichystán běh, v květnu se uskuteční běh do vrchu,“ jmenuje organizátor dvanáctboje jednotlivé disciplíny, které jsou roz-

loženy rovnoměrně na celý rok. Přitom právě květnový běh do vrchu je jedinou sportovní disciplínou, která má v Přibyslavi tradici. „Je to už sedmý ročník, jen jsme letos tenhle závod začlenili do dvanáctboje,“ vysvětluje Josef Moštěk. V dalších měsících pak na sportovce čekají například triatlon, šipky, jízda na kole, časovka nebo střelba ze vzduchovky.

Vyhlášení celkových výsledků je plánováno až na samý ko-

Únor ve znamení hokejových postupů

Vysočina • Únor byl pro Vysočinu hokejově úspěšný. Až na pár výjimek totiž kluby z kraje slavily ve svých soutěžích postupy.

Oba prvoligoví zástupci, Dukla Jihlava i Horácká Slavia Třebíč si zajistily účast v play off 1. ligy. Dukla do vyřazovacích bojů postupovala ze 3. místa, Třebíč postup vybojovala až dvě minuty před koncem posledního zápasu dlouhodobě 3. místa, v němž porazila 3:2 Kadaň a do play off šla ze 7. pozice.

Ve čtvrtfinále měla snažit úkol Dukla, která ve třech zápasech zdolala Hradec Králové. Po výhrách 2:0, 5:1 a 5:4 na samostatné nájedy postupovala do semifinále a čekala na vývoj dalších sérií play off. Soupeře jí nakonec připsoula sousední Třebíč, která

nedokázala po překvapivé výhře v Chomutově „dorazit“ zaskočeného soupeře a za stavu 2:1 na zápasy prohrála doma 1:3. Rozhodující pátý zápas v Chomutově totiž vyhráli domácí a Horácká Slavia ukončila sezónu. „Myslím, že jsme odehráli vyrovnaný pátý zápas, ve kterém rozhodují maličkosti. Sezóna nám skončila, kluci dostanou nějaké volno,“ řekl po zápase pro klubový internetový server www.hstrebic.cz ředitel klubu Karel Čapek. V semifinále sérii se tak střetne Dukla Jihlava právě s Chomutovem.

Co se Třebíči nepodařilo v mužské kategorii, to má na dosah v 1. lize dorostu. Mladici Horácké Slavie totiž s přehledem vedou tabulku a jsou krok od postupu do dorostenecké extraligy. To Dukla už ve stejné soutěži juniorů je, postup

do extraligy si zajistila už šest kol před koncem soutěže. Jihlavští junioři se mezi elitu vrátili po dvou letech v nižší soutěži.

Postup do play off si zajistili také druholigoví muži Havlíčkova Brodka, kteří po dlouhodobě části ligy obsadili 2. místo ve své skupině a zadělali se tak mezi favority soutěže. Naopak Zďár a Pelhřimov se do vyřazovacích bojů neprobojovaly a čeká je boj ve skupině o záchranu, stejně tak jako hráče Velké Bíteše ve druholigové skupině východ.

Oslovy ale panují v dalším klubu, ve Velkém Meziříčí. Zdejší hokejisti vyhráli Společný krajský přebor Vysočiny a jižní Moravy a čeká je kvalifikace o postup do II. ligy. Tu v Meziříčí zkusili už loni, tehdy jim ale postup těsně utekl.

Únor je měsícem vrocholích hokejových soutěží. Nejlepší je na tom zatím jihlavská Dukla, která v době uzávěrky hrála semifinále 1. ligy. Foto: David Tesář

Fotbalisté se chystají na jarní start

Už 17. března čeká klub FC Vysočina první vrchol jara, pohárový zápas s Plzní

Jihlava • Zimní pauza nepoupatelnějšího českého sportu pomalu končí. Jenomže zatímco krajské fotbalové soutěže startují až poslední břez-

nový víkend, 2. fotbalová liga, v níž Vysočinu reprezentuje stejnojmenný jihlavský klub, má na programu své první jarní kolo už 7. března.

Jihlavští fotbalisté už mají za sebou prakticky celou přípravu, kterou zakončili týdenním soustředěním na Slovensku. Ještě předtím ale stačili sehrát devět přátelských zápasů, v nichž čtyřikrát zvítězili, třikrát remizovali a dvakrát prohráli. Hned sedm z devíti zápasů přitom odehráli na vlastním hřišti v Jihlavě. Zde totiž mají od podzimu k dispozici umělý trávník, na jehož vybudování a prospěch všech klubů na Vysočině přispěl i samotný kraj. Trojice přípravných zápasů hraných na Slovensku byla odehrána až po uzavěření tohoto čísla novin.

Kádr druholigových reprezentantů Vysočiny přes zimu neprodělal prakticky žádnou změnu, pouze obránce David Kotrýs se na skok vrátil do svého mateřského klubu Bohemians Praha. Hned v lednu ale putoval zpět do Jihlavy, aby vyzval zradní řady týmu, jenž opustil obránce Daniel Bratřovský, který se nechal převa-

dit od B-týmu. „Potřebovali jsme posílit obranu a David byl přesně ten typ hráče, kterého jsme potřebovali. Navíc už tady hrál, takže jsme, co od něj můžeme čekat,“ uvedl asistent jihlavského trenéra Josef Vrzáček.

Druhá liga sice startuje už 7. března, jihlavští fotbalisté se ale soustředí na trochu jiný cíl. Tím je pohárové utkání s Viktorií Plzeň, jejíž bude na jihlavském stadionu v Jiráskově ulici odehráno 17. března od 14.30 hodin. Jihlavané si postup do osmifinále poháru ČMFS zajistili senzační podzimní výhrou nad Slavií Praha. „Chceme v poháru uspět,“ přiznal už na podzim ředitel klubu Zdeněk Tulis, který pohárové úspěchy svého týmu považuje za velké zviditelnění fotbalového dění na Vysočině. Na ligu se přitom příznivci kopané mohou vydat už o tři dny dřív, v neděli 14. března totiž Vysočina doma přivítá Most.

Friedl skvěle reprezentuje

Jihlava • Hráčem první světové desítky tenisového žebříčku čtyřher se může pochlubit kraj Vysočina. Hráč jihlavského Spartaku Leoš Friedl totiž už třetí rok patří nejen k domácímu, ale i světové tenisové špičce.

To dokázal hned v úvodu sezony, když v prvním zápase po Novém roce porazil spolu se svým partnerem Františkem Čermákem nejlepší světový pár Jonas Björkman, Todd Woodbridge.

„Jenomže tohle vítězství na turnaji v katarském Dauhá bych klidně vyměnil za výhru na Australian open,“ přiznal Leoš Friedl, který byl právě na prvním letošním grandslamovém turnaji sezony v australském Melbourne

dva gamy od postupu do čtvrtfinále. „Tehdy jsme nad stejným párem vedli 4:2 ve třetím setu, ale já bohužel po našich chybách ztratil podání,“ přyzl se tenista z Dusejeva u Jihlavy. Ještě za stavu 4:4 mohl Friedl s Čermákem zápas zlomit ve svůj prospěch, bohužel ale ztratili za stavu 10:15 tři breakbally. „Rozhodlo přet centimetrů při Frantově returnu,“ popsal zlomový aut Leoš Friedl, který tajně pošilhá i po účasti na letních olympijských hrách v Athénách. „Bohužel tam může jen jeden pár, přitom u nás v České republice máme ve světové desítce hned tři páry, které by na olympiádu mohly,“ říká.

Jarní program jihlavských fotbalistů

V neděli 7. března začne na Vysočině fotbalové jaro. My přinášíme přehled jarních druholigových zápasů FC Vysočina.

16. kolo, 7. března: Kladno – Vysočina Jihlava
17. kolo, 14. března ve 14.30 hod.: Vysočina Jihlava – Most
18. kolo, 20. března: Olomouc B – Vysočina Jihlava
19. kolo, 28. března v 15 hod.: Vysočina Jihlava – Kunovice
20. kolo, 4. dubna: Dnvoice – Vysočina Jihlava
21. kolo, 11. března v 16.30 hod.: Vysočina Jihlava – Bohemians Praha
22. kolo, 18. dubna: Hradec Králové – Vysočina Jihlava
23. kolo, 25. dubna v 17 hod.: Vysočina Jihlava – Prachatice
24. kolo, 2. května: HFK Olomouc – Vysočina Jihlava
25. kolo, 9. května v 17 hod.: Vysočina Jihlava – Xaverov
26. kolo, 12. května: Brno B – Vysočina Jihlava
27. kolo, 16. května v 17 hod.: Vysočina Jihlava – Mladá Boleslav
28. kolo, 21. května: Vitkovice – Vysočina Jihlava
29. kolo, 29. května: Pardubice – Vysočina Jihlava
30. kolo, 6. června v 17 hod.: Vysočina Jihlava – Sparta Praha B

Domácí zápasy jsou uvedeny včetně času začátku, hraje se na stadionu v Jiráskově ulici v Jihlavě.

Jihlavští fotbalisté na podzim překvapivě v poháru ČMFS vyradili z dalších bojů Slavií Praha a zajistili si tak postup do osmifinále. V jeho rámci přivítají 17. března na svém hřišti Viktorii Plzeň. Foto: David Tesář